

ERASMUS 2020. - SKOPJE

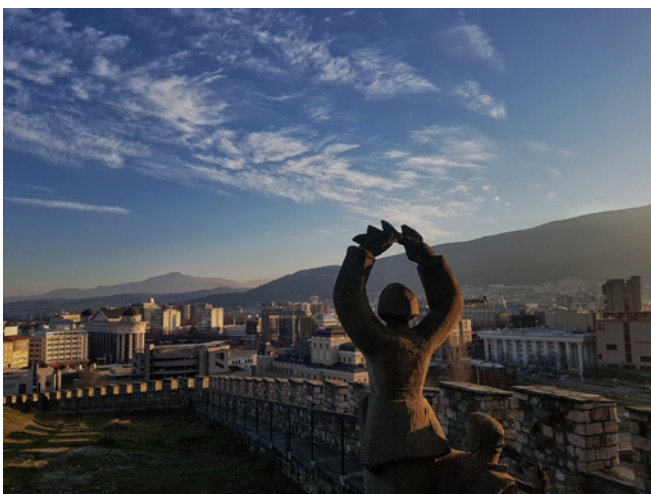
Zovem se Tena Vinković i završila sam dvopredmetni studij hrvatskoga jezika i književnosti i povijesti na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Moj fakultet već je nekoliko puta imao studente iz Skopja, a dvojicu njih upoznala sam na drugoj godini preddiplomskog studija povijesti. Tada mi je prvi put palo na pamet otići na studentsku razmjenu, ali nažalost zbog obaveza to nisam mogla planirati sve do upisa na diplomski studij. Skopje sam prvi put posjetila u jesen 2018. godine tijekom održavanja seminara u organizaciji ISHA-e Skopje i tada je donesena službena odluka o upisivanju apsolventske godine i studentskoj razmjeni baš u tom gradu.

U Skopju sam studirala na Filozofskom fakultetu u sklopu Sveučilišta Svetih Ćirila i Metoda. Budući da sam u trenutku odlaska na razmjenu bila apsolvantica, nisam imala točno određene kolegije koje sam morala slušati već sam imala mogućnost izbora. Moj je odabir pao na kolegije vezane za makedonsku povijest u 19. i 20. stoljeću. Što se tiče rješavanja papirologije oko odlaska na razmjenu moram priznati da je to bio najkompliciraniji dio (čak je povratak iz Makedonije tijekom lockdowna lakše prošao). Naime, u Skopju su prilično opušteni što se tiče odgovaranja na mailove i upite, pa sam povratne informacije znala čekati tjednima. U tomu svemu pomagali su mi prijatelji iz Skopja koji su mi davali savjete koje kolegije upisati, koji su profesori previše zahtjevni, a koji ne baš zanimljivi. Glavni je problem bila viza i rasprava o tome treba li mi ona doista - nakon podužeg čekanja zaključili smo da mi ipak ne treba. Kada sam riješila sve papire, dobila sam prihvatno pismo s Filozofskog fakulteta u Skopju te pošto sam potpisala ugovor sa Sveučilištem, trebalo je naći stan. Na dom nisam imala pravo jer je bio popunjen studentima koji su iz Makedonije, a dobila sam savjete da je bolje iznajmiti stan. Tu je nastao sljedeći problem - naime, većina ljudi nije mi željela iznajmiti stan na kratko vrijeme (otprilike pet mjeseci), a oni koji su mi željeli iznajmiti stan nisu me imali u planu prijaviti što je meni bilo važno jer sam ipak stranac u državi. Tako da sam zapravo došla u Skopje, a da nisam znala gdje ću prvu noć spavati jer se vlasnik odabranog stana odlučio ne javiti na telefon. Taj je problem riješen već sljedećeg dana jer je prijatelj slučajno našao oglas za najam stana u kojem bih bila sama, a prijava je obavezna. Kada govorim o prijavama, želim upozoriti sve zainteresirane za odlazak u Makedoniju na Erasmus, u državu će vas pustiti s osobnom iskaznicom, ali za prijavu u policiju ili kod javnog bilježnika, morate imati putovnicu! Zanimljivo je da i ako nemate putovnicu vrlo je vjerojatno da vlasnik stana u kojem boravite *ima nekog tko zna nekog* tko će vas prijaviti i s osobnom iskaznicom. Moj je gazda također imao *nekog*. Nakon što su sve prijave riješene i ugovori potpisani, započela je moja studentska razmjena!

Što reći o Skopju? Prvo i najvažnije je da sve predrasude koje imate o gradu ostavite u Hrvatskoj jer ćete se ugodno iznenaditi. Ljudi su jako ljubazni, srdačni i vedri. Ni u jednom trenutku nisam

Arheološki muzej u centru Skopja

Pogled s Kala na Skopje

doživjela neugodnost, a ukoliko ih ne bih razumjela kada bi mi se obratili (što je bilo jako često) bez problema su pričali sa mnom kombinacijom hrvatskoga i srpskoga. I jako vole Hrvatsku, a većina starijih muškaraca (konobari, taksisti) su služili vojni rok u Hrvatskoj ili imaju prijatelje iz vojske u Hrvatskoj. Cijene su za nas prilično niske pa tako hrvatske proizvode nalazite po nižim cijenama nego kod nas, a u kafićima ili kafanama pit ćete i jesti jako dobro za prilično malo novaca. Također, ono što me iznenadilo u Skopju je činjenica da ljudi stvarno odlaze na ručak u pauzi za ručak ili da se ide u kafiće na večeru, a na živu glazbu ide se i preko tjedna. Ostavili dojam kao da uživaju u životu, iako znamo da situacija u Makedoniji nije idealna. Što se samog grada tiče, pripremite se na desetak različitih stilova, iz vremena od antike do socijalizma, sve imate u Skopju. Međutim, meni se baš zbog toga i svidio. Posebno mi je zanimljivo što se dio Makedonaca koje sam upoznala na fakultetu često zezao na račun svih tih skulptura i crkava koje doista možete naći svakih nekoliko metara. Ali grad doista ima dušu!

O fakultetu vam nažalost ne mogu puno toga reći jer je nakon samo dva tjedna predavanja uslijedio potpuni lockdown koji je u Makedoniji bio prilično ozbiljan, pa smo osim potpunog zatvaranja imali i policijski sat mjesecima. Ono što mogu reći je da su profesori jako opušteni (barem su moji takvi bili) i da imaju prijateljski odnos sa studentima. Kolege su me također prilično dobro prihvatile, a posebno me se dojmilo što su željeli pričati sa mnom na hrvatskom jer doista nisam znala ni osnove makedonskoga jezika. U Skopju sam ubrzo upoznala i dvije djevojke iz Hrvatske, Anu i Doru, s kojima sam uspjela razviti, u svega nekoliko dana, prekrasan odnos. Nažalost, lockdown je spriječio naša daljnja druženja, a mene je uskoro potjerao iz Makedonije, međutim nas tri se i dalje uspješno viđamo na različitim lokacijama diljem Hrvatske.

Nakon svega devet tjedana, u organizaciji Hrvatske ambasade, iz Skopja vratila sam se kući. Erasmus nisam prekinula sve do sredine svibnja jer smo tada svi vjerovali da će se situacija s

koronom smiriti, ali kada sam shvatila da ona ne prestaje, a da se ja neću vratiti u Skopje još neko vrijeme morala sam prekinuti razmjenu. Taj je proces bio prilično jednostavan jer su oba fakulteta bila svjesna situacije.

U Skopje sam se, međutim, vratila ljetos na dva tjedna kako bih pokupila ostatak stvari iz svog stana. Tu bih željela istaknuti da sam imala najdivnije gazde na svijetu koji mi nisu naplaćivali stanarinu od ožujka, kada sam napustila stan, do srpnja kada sam se ponovno vratila po ostatak stvari. S gazdama se i dalje čujem, a kako na ljeto planiram ponovni povratak u Skopje na nekoliko tjedana, veselimo se i ponovnom susretu. Tu vam još jednom potvrđujem kako su Makedonci jako ljubazni ljudi. Iako je moja razmjena zbog korone trajala svega sedam tjedana, bilo je to prekrasno iskustvo koje preporučujem svima. Ako mi je tih sedam tjedana bilo toliko lijepo mogu samo zamisliti kako bi izgledalo pet mjeseci.

Glavni skopski trg

Skopski gradski park i ja